

EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU

16042/11

(OR. en)

PRESSE 397
PR CO 65

PRESSITEADE

Nõukogu 3121. istung

Justiits- ja siseküsimused

Luxembourg, 27.–28. oktoober 2011

Eesistuja

Jerzy MILLER
Poola siseminister
Krzysztof KWIATKOWSKI
Poola justiitsminister

P R E S S I T E A D E

Rue de la Loi 175 B – 1048 BRÜSSEL Tel.: +32 (0)2 281 8847 / 6319 Faks: +32 (0)2 281 8026
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/Newsroom>

16042/11

1
ET

Nõukogu istungi peamised tulemused

Nõukogu võttis vastu **sünteesiliste narkootikumide vastase võitluse Euroopa pakti**. Seoses sellega toimus ka arvamuste vahetus, mille käigus arutati Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) **2011. aasta aruannet uimastiprobleemi hetkeolukorra kohta Euroopas ning komisjoni teatist „Euroopa uimastitevastase võitluse tugevdamine”**.

Ministrid leppisid kokku üldises lähenemisviisis ettepaneku suhtes, millega muudetakse kohalikku piiriliiklust puudutavaid ELi eeskirju, et **lihtsustada riigipiiri ületamist Kaliningradi oblastis**.

Nõukogu märkis ära **Euroopa ühise varjupaigasüsteemi** vallas tehtava töö. Seoses sellega andis eesistujariik teada, et kuna Euroopa Parlamendiga on lõplik kokkulepe saavutatud, võetakse tõenäoliselt enne aasta lõppu vastu kaks direktiivi, millest üks käsitleb kolmandate riikide kodanikele ELis elamist ja töötamist võimaldavat **ühtset luba** ja liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiseid õigusi ning teine **miinimumnõudeid**, millele kolmandate riikide kodanikud peavad vastama, et saada rahvusvahelise kaitse saaja **staatust**.

Seejärel käsitles nõukogu edusamme, mida on tehtud **varjupaigapoliitika reformi ja rändevoogude juhtimist käsitleva Kreeka riikliku tegevuskava rakendamisel**. Lõunasöögil olid peamisteks aruteluteemadeks ebaseaduslik ränne, viisanõude kaotamine ja inimkaubandus.

Komisjon esitas ülevaate olukorrast Ameerika Ühendriikidega peetavatel läbirääkimistel, millel käsitletakse **ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelist andmekaitselepingut ning ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelist broneeringuinfo lepingut**.

Samuti toimus ministrite vahel poliitiline mõttevahetus **komisjoni teatiste üle**, mille teemad on järgmised:

- **Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteem: võimalikud valikud;**
- kolmandate riikide kodanike **integratsiooni Euroopa töökava ning**
- koostöö justiits- ja siseküsimuste valdkonnas **idapartnerluse raames**.

Nõukogu istungi justiitsküsimuste osas andis eesistujariik teada, et kuna Euroopa Parlamendiga on lõplik kokkulepe saavutatud, võetakse tõenäoliselt enne aasta lõppu vastu direktiiv, milles käsitletakse **laste seksuaalse ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust**.

Ministrid pidasid esimese arvamuste vahetuse, mille teemaks olid komisjoni viimased ettepanekud määruse kohta, mis käsitleb **Euroopa ühist müügiõigust**, ning võtsid teadmiseks direktiivi eelnõu **kriminaalkaristuste kohta siseriingitehingute ja turuga manipuleerimise eest**. Menetlusõiguste

valdkonnas võttis nõukogu teadmiseks ülevaate olukorrast seoses **õigusega kaitsjale kriminaalmenetluses ja õigusega teatada kinnipidamisest**. Samuti pidasid ministrid poliitilise mõttevahetuse direktiivi eelnõu üle, millega kehtestatakse **kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded**.

Segakomitee (EL koos Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsiga) avaldas nõukogu istungi raames toetust **viisainfosüsteemi (VIS)** hiljutisele kasutuselevõtule ja tutvus **Schengeni infosüsteemi (SIS II)** arenguga. Samuti vaatas segakomitee üle eespool nimetatud ettepaneku, mille eesmärgiks on **lihtsustada riigipiiri ületamist Kaliningradi oblastis**, ning vahetas arvamusi **arukaid piire käsitleva komisjoni teatise** üle.

Samuti kirjutati nõukogu istungi raames alla deklaratsioonile **Euroopa Liidu ja Armeenia liikuvuspartnerluse** kohta.

SISUKORD¹

OSALEJAD	7
ARUTLUSEL OLNUD PUNKTID	
ELi UIMASTIPOLIITIKA	9
Sünteeetiliste narkootikumide vastase võitluse Euroopa pakt.....	9
Komisjoni teatis / Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2011. aasta aruanne	10
KOHALIK PIIRILIIKLUS KALININGRADI OBLASTIS.....	11
ÜHINE EUROOPA VARJUPAIGASÜSTEEM (CEAS)	12
KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKELE ELis ELAMIST JA TÖÖTAMIST VÕIMALDAV ÜHTNE LUBA.....	13
MIINIMUMNÕUETE DIREKTIIV	14
KREEKA RIIKLIK TEGEVUSKAVA VARJUPAIGAPOLIITIKA JA RÄNDE VALDKONNAS.....	15
ELi JA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VAHELINE ANDMEKAITSEALANE LEPING	16
ELi JA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VAHELINE BRONEERINGUINFO LEPING.....	17
Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteem (EU TFTS)	18
KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE INTEGRATSIOON	19
KOOSTÖÖ JSK VALDKONNAS IDAPARTNERLUSE RAAMES	20
KURITEOOHRVID.....	21
LASTE SEKSUAALNE ÄRAKASUTAMINE	22
EUROOPA ÜHINE MÜÜGIÕIGUS.....	23
ÕIGUS KASUTADA KAITSJAT.....	24
SISERINGITEHINGUD JA TURUGA MANIPULEERIMINE	25

- ¹
- Kui nõukogu on deklaratsioonid, järeldused või resolutsioonid ametlikult vastu võtnud, märgitakse see ära asjakohase punkti pealkirjas ja vastav tekst pannakse jutumärkidesse.
 - Dokumendid, millele tekstis on viidatud, on kätte saadavad nõukogu veebilehel <http://www.consilium.europa.eu>.
 - Õigusaktid, mis on vastu võetud koos nõukogu protokolliga kantud avaldustega, mille võib üldsusele kättesaadavaks teha, on tähistatud tärniga; need avaldused on kättesaadavad nõukogu veebilehel või pressibüroos.

SEGAKOMITEE	26
Viisainfosüsteem (VIS).....	26
SIS II	26
Kohalik piiriliiklus Kaliningradi oblastis.....	26
Arukad piirid.....	27
Muud küsimused.....	28

MUUD HEAKSKIIDETUD PUNKTID

JUSTIIS- JA SISEKÜSIMUSED

– „Rootsi raamotsus” – <i>järeldused</i>	29
– Automatiseeritud andmevahetus – Läti	30
– Euroopa Liidu – Armeenia liikuvuspartnerlus – <i>deklaratsioon</i>	30
– Pagulasseisundi konventsiooni 60. aastapäev – <i>deklaratsioon</i>	30
– Eurojusti aruanne.....	31
– Õigusloomealase koostöö võrgustik.....	31
– Euroopa õiguslane koolitus – <i>järeldused</i>	31

MAJANDUS- JA RAHANDUSKÜSIMUSED

– Euro sularaha piiriline transport*.....	32
---	----

EELARVED

– Lepitusprotsess ELi 2012. aasta eelarve küsimustes	32
– Euroopa andmekaitseinspektor.....	32

VÄLISKÜSIMUSED

– Piiravad meetmed – Birma/Myanmar.....	33
– Piiravad meetmed – Guinea Vabariik.....	33
– Endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus	33
– Suhted Usbekistaniga	33

ÜLDASJAD

– Euroopa Pettustevastase Ameti juhtimine	34
---	----

ÜHINE JULGEOLEKU- JA KAITSEPOLIITIKA

- ELi kriisiohjamise õppused 2011 34

KAUBANDUSPOLIITIKA

- Kahesuguse kasutusega kaupade kontroll: uued ELi üldised ekspordiload* 34
- Austraalia, Uus-Meremaa ja Argentiinaga sõlmitud kaubanduslepingute kohandused..... 35
- Vabakaubandusleping ELi ja Lõuna-Korea vahel 35

KESKKOND

- Jäätmesaadetised 35

OSALEJAD**Belgia:**

Stefaan DE CLERCK
Melchior WATHELET

justiitsminister
migratsiooni- ja varjupaigapoliitika riigisekretär

Bulgaaria:

Margarita POPOVA
Boyko KOTZEV

justiitsminister
alaline esindaja

Tšehhi Vabariik:

Jan KUBICE
Jaroslav HRUŠKA
Marek ŽENÍŠEK

siseminister
siseministri asetäitja
asejustiitsminister

Taani:

Morten BØDSKOV

justiitsminister

Saksamaa:

Ole SCHRÖDER
Max STADTLER

parlamendi riigisekretär, siseministeerium
parlamentaarne riigisekretär justiitsministri juures

Eesti:

Kristen MICHAL
Ken-Marti VAHER

justiitsminister
siseminister

Iirimaa:

Alan SHATTER
Rory MONTGOMERY

justiits- ja võrdõiguslikkuse minister
alaline esindaja

Kreeka:

Christos PAPOUTSIS
Ioannis IOANNIDIS

kodanikukaitseminister
läbipaistvuse ja inimõiguste valdkonna peasekretär,
justiitsministeerium, läbipaistvus ja inimõigused

Hispaania:

Anna TERRÓN I CUSÍ
Justo Tomás ZAMBRANA PINEDA
Luis PLANAS PUCHADES

sisse- ja väljarände riigisekretär
julgeoleku riigisekretär
alaline esindaja

Prantsusmaa:

Claude GUEANT

Michel MERCIER

sise-, ülemereasjade, kohalike ja piirkondlike
ametiasutuste ning sisserändeminister
pitsatihoidja, justiits- ja vabaduste minister

Itaalia:

Sonia VIALE
Giacomo CALIENDO

siseasjade riigisekretär
justiitsasjade riigisekretär

Küpros:

Neoklis SYLIKIOTIS
Loukas LOUKA

siseminister
justiits- ja avaliku korra minister

Läti:

Ilze JUHANSONE

alaline esindaja

Leedu:

Remigijus ŠIMAŠIUS
Raimundas PALAITIS

justiitsminister
siseminister

Luksemburg:

François BILTGEN
Nicolas SCHMIT
Jean-Marie HALSDORF

justiitsminister
töö-, töajõu- ja sisserändeminister
siseminister ja piirkonna „Grande Région” minister,
kaitseminister

Ungari:

Tibor NAVRACSICS
Károly KONTRÁT

avaliku halduse ja justiitsminister
siseministeeriumi parlamentaarne riigisekretär

Malta:

Carmelo MIFSUD BONNICI

justiits- ja siseminister

Madalmaad:

Fred TEEVEN

julgeoleku- ja justiitsministeeriumi riigisekretär

Austria:

Johanna MIKL-LEITNER

siseminister

Beatrix KARL

justiitsminister

Poola:

Jerzy MILLER

sise- ja haldusminister

Krzysztof KWIATKOWSKI

justiitsminister

Igor DZIALUK

justiitsministeeriumi aseriigisekretär

Portugal:

Paula TEIXEIRA DA CRUZ

justiitsminister

Juvenal SILVA PENEDA

riigisekretär siseministri juures

Rumeenia:

Traian IGAS

haldus- ja siseminister

Catalin PREDOIU

justiitsminister

Marian-Grigore TUTILESCU

haldus- ja siseministeeriumi riigisekretär, Schengeni osakonna juhataja

Sloveenia:

Aleš ZALAR

justiitsminister

Nina GREGORI

rände ja integratsiooni direktoraadi peadirektor, siseministeerium

Slovakkia:

Daniel LIPŠIC

siseminister

Mária KOLÍKOVÁ

justiitsministeeriumi riigisekretär

Soome:

Päivi RÄSÄNEN

siseminister

Anna-Maja HENRIKSSON

justiitsminister

Rootsi:

Beatrice ASK

justiitsminister

Tobias BILLSTRÖM

rändeminister

Ühendkuningriik:

Damian GREEN

siseministeeriumi riigiminister (immigratsiooniminister)

Kenneth CLARKE

lordkantsler ja justiitsminister

Frank MULHOLLAND

Lord Advocate (Šotimaa valitsuse juures)

Komision:

Viviane REDING

asepresident

Cecilia MALMSTRÖM

volinik

ARUTLUSEL OLNUD PUNKTID

ELi UIMASTIPOLIITIKA

Sünteetiliste narkootikumide vastase võitluse Euroopa pakt

Nõukogu võttis vastu sünteetiliste narkootikumide vastase võitluse Euroopa pakti ([15544/11](#)), mis täiendab 2010. aastal vastu võetud rahvusvahelise uimastikaubanduse vastase võitluse Euroopa pakti – kokaiini ja heroini liikumisteede tõkestamine ([8821/10](#)).

Pakt võeti vastu olukorras, kus peaaegu iga nädal saabub Euroopa turule mõni uus sünteetiline narkootikum. Paljusid neist toodetakse ELis ning nende valmistamiseks vajalikud ained (lähteained) on seaduslikult kättesaadavad – seetõttu kutsutaksegi neid nn seaduslikeks mõnuaineteks.

Sünteetiliste narkootikumide vastase võitluse Euroopa pakt hõlmab nelja põhivaldkonda:

- võitlus sünteetiliste narkootikumide tootmise vastu;
- võitlus sünteetiliste narkootikumide ja lähteainetega toimuva ebaseadusliku kauplemise vastu;
- võitlus uute psühhoaktiivsete ainete vastu;
- õiguskaitseasutustele suunatud koolitus, mille eesmärk on tuvastada, uurida ja hävitada salajasi laboratooriume.

Paktis toonitatakse vajadust ühtlustada teabevahetusmehhanisme, eelkõige seoses uute suundumustega sünteetiliste narkootikumide („seaduslike mõnuainete”) tootmises, tõhustada operatiivset ja uurimisalast koostööd Europoli osalusel ning kooskõlastada ebaseaduslike laboratooriumide tuvastamiseks mõeldud asjakohast koolitust.

Samuti on pakt täielikult kooskõlas nõukogu poolt kehtestatud ELi prioriteetidega võitluseks organiseeritud kuritegevusega aastatel 2011–2013 ([11050/11](#)), viidates eesmärgile vähendada sünteetiliste uimastite, sealhulgas uute psühhoaktiivsete ainete tootmist ja levitamist ELis.

Pakti rakendamine toimub kooskõlas poliitikatsükliga, mille EL on kehtestanud organiseeritud kuritegevuse ja raskete rahvusvaheliste kuritegude küsimuses.

Komisjoni teatis / Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2011. aasta aruanne

Nõukogu vahetas arvamusi 25. oktoobril 2011. aastal vastu võetud komisjoni teatise „Euroopa uimastitevastase võitluse tugevdamine” ([15983/11](#)) teemal ja Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) ettekande üle, milles käsitleti nimetatud keskuse 2011. aasta aruannet uimastiprobleemide olukorra kohta Euroopas. EMCDDA avaldab kõnealuse aruande 15. novembril 2011.

Kasutades Lissaboni lepingu pakutavaid vahendeid, kavatseb komisjon ajakohastada uimastivastase poliitika valdkonna kehtivaid ELi õigusakte ning koostada uusi, et reageerida kiiremini uute psühhoaktiivsete ainete turuletoomisele ning takistada nende müüki interneti kaudu, parandada uimastikaubandusega seotud õigusrikkumiste ja karistuste määratlemist, kõrvaldada tõhusamalt uimastikauplejate vara (nt võimaliku konfiskeerimise ja vara sissenõudmise teel) ning tugevdada kontrolli uimastite valmistamiseks kasutatavate kemikaalide üle.

Samuti tuleks tõhustada uimastiprobleemide alast rahvusvahelist koostööd ning arendada edasi kvaliteedi miinimumstandardeid, et parandada uimastiennetuse tulemuslikkust, ravi ja vähendada uimastite põhjustatava kahju suurust.

Nõukogu võttis teadmiseks Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) ettekande, milles käsitleti nimetatud keskuse 2011. aasta aruannet uimastiprobleemide olukorra kohta Euroopas.

EMCDDA avaldab aruande 15. novembril 2011.

KOHALIK PIIRILIIKLUS KALININGRADI OBLASTIS

Nõukogu võttis vastu üldise lähenemisviisi ettepaneku suhtes muuta kohalikku piiriliiklust käsitlevaid ELi eeskirju ([13344/11](#)). See võimaldab alustada kõnelusi Euroopa Parlamendiga.

Samuti võttis nõukogu vastu nõukogu ja komisjoni ühisavalduse, milles toonitatakse, et Kaliningradi oblasti jaoks väljapakutud lahendus ei loo pretsedenti ühegi teise piirkonna jaoks seoses kohaliku piiriliiklust käsitlevate ELi eeskirjadega. Lõpetuseks võttis nõukogu teadmiseks Poola avalduse, milles kirjeldatakse meetmeid, mida Poola võtab julgeoleku ja läbipaistvuse kõrge taseme tagamiseks.

Kavandatud muudatuste eesmärk on hõlbustada riigipiiride ületamist Kaliningradi oblastis sel teel, et Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused lisatakse määruses sätestatud piirialasse.

Venemaa Föderatsiooni Kaliningradi oblastist, mille rahvaarv on peaaegu üks miljon, sai pärast ELi 2004. aasta laienemist ainus enklaav Euroopa Liidus.

Algselt 2006. aastal vastu võetud määruse eesmärk oli tagada, et ELi liikmesriikide ja nende ELi mittekuuluvate naaberriikide vahelised piirid ei takistaks kaubavahetust, sotsiaalset ja kultuurilist lävimist ega piirkondlikku koostööd. See võimaldab teha piirialal elavatele inimestele erandi Schengeni piirieskirjades sätestatud üldisest piirikontrolli korrast. Määrusega lubatakse liikmesriikidel sõlmida kahepoolseid lepinguid ELi mittekuuluvate naaberriikidega, tingimusel et need lepingud vastavad täielikult määrusega kehtestatud nõuetele.

ÜHINE EUROOPA VARJUPAIGASÜSTEEM (CEAS)

Nõukogu vaatas eesistujariigi dokumendi alusel läbi ülevaate varjupaigasüsteemi käsitlevate aktide paketi olukorrast ([15843/11](#)).

Kehtivas varjupaigaalases õigusraamistikus sätestatakse miinimumnõuded. Komisjon on esitanud kooskõlas kohustusega luua 2012. aastaks ühine Euroopa varjupaigasüsteem (CEAS) mitu ettepanekut, mille eesmärk on ühtlustada suuremal määral riikide varjupaigasüsteeme ja kehtestada kõrgemad kaitsenormid. Õigusloomeprotsessi erinevad etapid hõlmavad järgmist.

- Miinimumnõudeid käsitlev direktiiv: nõukogu tundis heameelt asjaolu üle, et Euroopa Parlament kiitis sel nädalal heaks juulis kokku lepitud kompromissteksti. Sellest tulenevalt saab nõukogu lähinädalatel akti lõplikult vastu võtta.
- Dublin II süsteem, millega sätestatakse menetlused, et määrata kindlaks liikmesriik, kes vastutab rahvusvahelise kaitse saamiseks esitatud taotluse läbivaatamise eest: 2011. aasta septembris avaldas nõukogu toetust mõttele lisada ettepanekusse varase hoiatamise ja valmisoleku protsessi idee nn varjupaigasüsteemide hindamismehhanismi kujul, mille kaudu saaks hinnata riikide varjupaigasüsteemide praktilist toimimist. Siiani komisjoni ettepanekus kirjeldatud erakorralise või üleandmise peatamise korra on enamik liikmesriike tagasi lükanud.
- Eurodaci määrus: arutelu kõnealust sõrmejälgede andmebaasi reguleerivate eeskirjade muutmise üle on peatatud, kuni esitatakse õiguskaitseasutuste juurdepääsu lubav ettepanek.
- Varjupaigamenetluste ja vastuvõtutingimuste direktiivid: komisjon esitas muudetud ettepanekud 1. juunil 2011 (vastavalt dokumendid [11207/11](#) ja [11214/11](#)). Töö kestab.

Seni on saavutatud kaks Euroopa varjupaigasüsteemiga seotud kokkulepet. Need puudutavad [pikaajaliste elanike direktiivi](#) ning [Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit](#), mis alustas tegevust käesoleva aastal algul.

**KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKELE ELIS ELAMIST JA TÖÖTAMIST
VÕIMALDAV ÜHTNE LUBA**

Eesistujariik andis nõukogule teada, et eelmisel nädalal saavutati nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel lõplik kokkulepe direktiivi suhtes, mis käsitleb kolmandate riikide kodanikele ELis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa loomist. Uute eeskirjade jõustumiseks peavad mõlemad institutsioonid need ametlikult heaks kiitma. Eeldatavalt võetakse direktiiv vastu enne aasta lõppu.

Ühtse loa direktiivi eesmärk on lihtsustada menetlusi, mida kohaldatakse kolmandate riikide kodanikele ELis elamise ja töötamise loa andmisel, ning hõlbustada nende staatuse kontrollimist. Samuti sätestatakse direktiivis liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit kodanike ühised õigused, mille aluseks on asjaomase liikmesriigi kodanikega võrdne kohtlemine.

Kui direktiiv on vastu võetud, tuleb see siseriiklikusse õigusesse üle võtta kahe aasta jooksul pärast selle jõustumist. Tegemist on esimese õigusaktiga seadusliku sisserände valdkonnas, mis on vastu võetud Lissaboni lepingu eeskirjade kohaselt, see tähendab kaasotsustamismenetluse korras.

MIINIMUMNÕUETE DIREKTIIV

Eesistujariik andis nõukogule ülevaate olukorrast seoses direktiiviga, mis käsitleb miinimumnõudeid rahvusvahelise kaitse saaja staatuse taotlemiseks ning sellise staatuse saamisega seotud õigusi. Euroopa Parlament võttis käesoleval nädalal vastu uued eeskirjad ning nüüd tuleb vaid nõukogul akt ametlikult vastu võtta. Eeldatavalt võetakse see vastu enne aasta lõppu.

Miinimumnõuete direktiivi eemärk on tagada, et kui isik taotleb ELis rahvusvahelist kaitset, hinnatakse kaitse saamise vajadusi ühiste kriteeriumite kohaselt, tagades nii minimaalsed hüved. Rahvusvahelise kaitse saajateks võivad olla pagulased (isikud, kes võivad oma riigile üleandmise korral sattuda tagakiusamise ohvriks Genfi konventsioonis sätestatud põhjustel) ja täiendava kaitse saamise nõuetele vastavad isikud (isikud, keda ei loeta pagulase staatuse nõuetele vastavateks, kuid keda ähvardaks tagasipöördumisel reaalne oht kannatada suurt kahju).

Uute eeskirjadega lihtsustatakse otsuste tegemist varjupaigamenetluste käigus ning muudetakse esimese astme otsused senisest usaldusväärsemaks, tõhustades seeläbi varjupaigaprotsessi tulemuslikkust ning hoides ära kuritarvitamise. Samuti parandatakse nimetatud eeskirjadega tegelikku juurdepääsu õigustele, võttes arvesse rahvusvahelise kaitse saajate konkreetseid integratsiooniprobleeme ning pagulaste ja täiendava kaitse saajate õigusi ja eeliseid. Lõpetuseks tagatakse muudatustega kooskõla Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga.

Kui direktiiv on vastu võetud, tuleb see siseriiklikusse õigusesse üle võtta kahe aasta jooksul pärast selle jõustumist. Tegemist on esimese aktiga viiest õigusaktist koosnevast paketist, mis tuleks Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomist silmas pidades enne 2012. aasta lõppu vastu võtta, mida kinnitati ka 2011. aasta juunis Euroopa Ülemkogu kohtumisel (vt dokumendi [EUCO 23/11](#) punkti 30). Teised ettepanekud käsitlevad Dublini määrust, Eurodaci määrust, vastuvõtutingimuste direktiivi ja varjupaigamenetluste direktiivi.

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi põhieesmärk on ühtlustada suuremal määral riikide varjupaigasüsteeme ning tagada rahvusvahelise kaitse taotlejatele kõrgemal tasemel kaitse.

KREEKA RIIKLIK TEGEVUSKAVA VARJUPAIGAPOLIITIKA JA RÄNDE VALDKONNAS

Nõukogu arutas varjupaigapoliitika reformi ja rändevoogude juhtimist käsitleva Kreeka riikliku tegevuskava rakendamist, tuginedes Kreeka ministri ja komisjoni esitatud ülevaatele olukorrast. See oli viies kord, kui riikliku varjupaiga- ja rändesüsteemi reformimist käsitlev Kreeka tegevuskava oli nõukogu päevakorras.

Lisaks edusammude äramärgimisele osutasid Kreeka ja komisjon ka mitmetele probleemidele, mida tekitab Kreeka varjupaigasüsteemi jaoks arvukate ebaseaduslike sisserändajate jätkuv saabumine.

Seoses sellega andis ELi piiriagentuur (Frontex) ülevaate oma tegevusest ebaseadusliku sisserände vastu võitlemisel kõnealuses piirkonnas ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO) andis aru oma tegevusest Kreeka ametivõimude toetamisel.

Lisateave on toodud [taustteavet sisaldavas nõukogu dokumendis](#).

ELi JA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VAHELINE ANDMEKAITSEALANE LEPING

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni ettekande olukorra kohta seoses isikuandmete kaitset käsitleva ELi ja USA vahelise lepinguga.

2010. aasta detsembris võttis nõukogu vastu läbirääkimisvolitused, millega lubati komisjonil alustada ELi läbirääkija rollis kõnelusi Ameerika Ühendriikidega.

ELi ja USA vaheline leping hõlmab pärast selle vastuvõtmist kriminaalasjadega seotud politsei- ja õiguslase koostöö raames kriminaalkuritegude, sealhulgas terrorismi, ennetamiseks, uurimiseks, avastamiseks ja nende eest süüdistuse esitamiseks edastatavate ja töödeldavate isikuandmete kaitset.

Läbirääkimiste eesmärk on luua ELi ja USA vaheline andmekaitsealane katusleping, millega määratakse kindlaks mitmed ühised andmekaitsepõhimõtted, mida kohaldatakse kriminaalasjades tehtava transatlantilise politsei- ja õiguslase koostöö puhul. Valdkonnad, milles põhimõtted kindlaks määratakse, on muu hulgas järgmised: isikuandmete mittediskrimineeriv kaitse; andmete kvaliteet ja uuendused; eesmärgi suhtes kohaldatavad piirangud; andmemahutude minimeerimine, andmete turvaline töötlemine; logisse registreerimine ja dokumenteerimine andmetele juurdepääsu-, andmete parandamise, kustutamise, heastamise ja kahjude hüvitamise õigus.

Lepinguga ei loodaks uut õiguslikku alust andmete edastamiseks, mille reguleerimine toimuks jätkuvalt eraldi lepingutega (ja siseriiklike õigusaktidega). Küll aga loodaks lepinguga üldine õigusraamistik transatlantilise andmevahetuse edendamiseks ning seda mitte ainult mitmete ühiste andmekaitsepõhimõtete määratlemisega, vaid ka tõhusa järelevalvemehhanismi loomisega.

ELi JA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VAHELINE BRONEERINGUINFO LEPING

Pärast komisjoni ettekannet toimus nõukogus mõttevahetus edusammude üle, mida on tehtud ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelistel läbirääkimistel ELi ja USA vahelise broneeringuinfo teemalise lepingu üle.

Nõukogu võttis 2010. aasta detsembris vastu läbirääkimisjuhised reisijate isikuandmete edastamise ja kasutamise lepingute sõlmimiseks Austraalia, Kanada ja Ameerika Ühendriikidega. Sellega võimaldati komisjonil alustada ELi läbirääkijana kõnelusi nimetatud kolme riigiga.

Kõigi kolme lepingu eesmärk on ennetada terrorismi ja muid raskeid piiriüleseid kuritegusid ning nende vastu võidelda. Samal ajal on EL võtnud endale kohustuse tagada, et broneeringuinfo edastamine kolmandatele riikidele toimuks turvalisel viisil kooskõlas kehtivate ELi õiguslike nõuetega ja et reisijad saavad kasutada oma andmete töötlemisega seotud õigusi.

Broneeringuinfo on reisijate poolt vabatahtlikult esitatav teave ning seda koguvad lennuettevõtjad broneeringute ja lennule registreerimise teostamisel. See hõlmab reisi kuupäevi ja reisiplaani, aadressi ja telefoninumbrit, krediitkaardi numbrit, reisibüroo nime, kohanumbrit ja pagasiandmeid.

Euroopa Parlament otsustas 2010. aasta mais lükata edasi hääletamine taotluse üle saada nõusolek olemasolevate broneeringuinfo lepingute sõlmimiseks USA ja Austraaliaga. Neid kahte lepingut ei ole seega veel sõlmitud ja neid on vastavalt 2007. ja 2008. aastast alates ajutiselt kohaldatud. Parlament nõudis oma resolutsioonis, et läbirääkimisi uute lepingute sõlmimiseks tuleks pidada USA ja Austraalia ning samuti Kanadaga, kellega sõlmitud broneeringuinfo leping kehtib alates 2006. aastast.

ELi ja Austraalia vahelise broneeringuinfo lepingu osas võttis nõukogu 2011. aasta septembris vastu otsuse lepingu allkirjastamise kohta ([10093/11](#)). Allkirjastamine toimus 29. septembril 2011. Euroopa Parlament andis oma nõusoleku lepingu sõlmimiseks 27. oktoobril 2011. Viimase sammuna, mis tuleb lepingu jõustamiseks astuda, peab kõnealuse lepingu sõlmima nõukogu – see peaks toimuma tõenäoliselt enne aasta lõppu. Lisateavet leiate [pressiteatest](#).

Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteem (EU TFTS)

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus 2011. aasta juulis komisjoni poolt esitatud teatise „Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteem: võimalikud valikud” ([12957/11](#)) üle.

Arutelu toimus eesistujariigi märkuse alusel ([14207/11](#)), milles tõstatati kolm peamist küsimust.

- Kas terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi loomiseks on olemas operatiivvajadus ja kas sellel oleks lisaväärtus võrreldes olemasoleva mehhanismiga?
- Kui jah, siis milliseid põhilisi lahendamata probleeme peaks komisjon oma edasises ettevalmistavas töös käsitlema?
- Kuidas mõjutaks tulevane Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteem 2010. aasta ELi ja USA vahelist terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi lepingut ja milliseks kujuneb nende koostoime?

Pärast liikmesriikide, ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori ja Europoli sõnavõtte palus nõukogu komisjonil võtta arvesse esitatud tähelepanekuid seoses kõnealuses küsimuses tehtava edasise tööga, hõlmates ka võimalikku seadusandlikku ettepanekut Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi kohta. Samuti toonitasid ministrid vajadust koostada esmalt mõjuhinnang, et saada põhjalik ülevaade võimaliku tulevase Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi praktilistest, finants- ja õiguslikest aspektidest ning selle lisaväärtusest.

Komisjon kirjeldab oma teatises Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi loomise eesmärgi, määrab kindlaks süsteemi põhifunktsioonid ning toob esile peamised põhimõtted, mida peaks sellise süsteemi kujundamisel järgima. Seejärel esitatakse kolm erinevat valikuvõimalust Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi käsitleva võimaliku tulevase ettepaneku jaoks.

Komisjon toonitab sellise süsteemi kahte peamist eesmärki: esmalt tuleks tagada, et tegemist oleks tõhusa süsteemiga terrorismi rahastamise ennetamiseks ja terrorismiga võitlemiseks, ning teiseks tuleks piirata kolmandatesse riikidesse saadetavate isikuandmete hulka.

Komisjoni teatis koostati vastusena Euroopa Parlamendi taotlusel esitatud nõukogu üleskutsele uurida „õiguslikku ja tehnilist raamistikku andmetest väljavõtete tegemise kohta ELi territooriumil”. Parlament soovis sellist uuringut seoses tõsiste kahtlustega isikuandmete suuremahulise edastamise suhtes kolmandatesse riikidesse. Parlamendi kahtlused olid seotud süütute inimeste isikuandmete edastamisega kolmandatesse riikidesse ning nende isikuandmete suurte koguste salvestamisega.

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE INTEGRATSIOON

Nõukogu tervitas komisjoni teatist „Kolmandate riikide kodanike integratsiooni Euroopa töökava” ([13290/11](#)) ning sellega seotud komisjoni talituste töödokumenti ([13290/11 ADD1](#)), milles kirjeldatakse ELi algatusi erinevates valdkondades nimetatud integratsioonipüüdluste toetamiseks, ning pidas esimese mõttevahetuse.

Nõukogu kavatseb teemakohased järeldused vastu võtta enne aasta lõppu.

Lisateave on toodud [taustteavet sisaldavas nõukogu dokumendis](#).

KOOSTÖÖ JSK VALDKONNAS IDAPARTNERLUSE RAAMES

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus komisjoni teatise üle, mis käsitleb koostööd justiits- ja siseküsimuste valdkonnas idapartnerluse raames ([14864/11](#)).

Kõnealune komisjoni teatis koosneb kahest põhiosast: üks hõlmab koostöö peamisi põhimõtteid ja olemasolevaid struktuure, aspektide koordineerimist ning rahalist abi; teine keskendub prioriteetsetele teemadele, nagu ränne, liikuvus ja varjupaigapoliitika, integreeritud piirihaldus, avalik kord ja julgeolek, võitlus ebaseadusliku uimastiveo vastu ning justiits- ja põhiõiguste valdkond.

KURITEOOHRVID

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus komisjoni 2011. mai ettepanekus ([10610/11](#)) käsitletud kuriteoohvrite õigusi ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõudeid kehtestava direktiivi eelnõu teatavate põhiküsimuste üle.

Ministrid keskendusid kahele küsimusele.

- Esimene küsimus puudutas teatavate õiguste ulatust: õigus teavitamisele (artikkel 5), õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele (artikkel 7) ja õigus kulude hüvitamisele (artikkel 13). Enamik ministreid nõustus eesistujariigi poolt soovitatud lähenemisviisiga, mille kohaselt käesoleva direktiiviga ette nähtud õigused tuleks anda vastavalt kuriteoohvrite rollile asjaomases õigussüsteemis. Sellega seoses juhtis mitu delegatsiooni tähelepanu asjaolule, et kuriteoohvritele antud õiguste ülemäärane ulatus võib hakata menetluse käiku takistama ning tekitada täiendavat halduskoormust. Samuti tuletati meelde, et käesolevas direktiivis sätestatakse üksnes miinimumeeskirjad. Liikmesriigid võivad käesolevas direktiivis sätestatud õigusi laiendada, et tagada õiguskaitse kõrgem tase.
- Teine küsimus puudutas kaitsetu kuriteoohvri määratlemise kriteeriumeid (artikkel 21). Nõukogu kinnitas, et lapsi tuleb alati lugeda kaitsetuks. Siiski leppisid ministrid kokku, et teksti regulatiivosas pole täiendavalt vaja esitada kaitsetute ohvrite soovituslikku loendit, nagu komisjon soovitas. Kõiki teisi kuriteoohvreid tuleks kohelda juhtumipõhiselt. Nende puhul tuleks kõigepealt viia kooskõlas siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlustega õigeaegselt läbi individuaalne hindamine, et teha kindlaks, kas tegemist on kaitsetute kuriteoohvritega (ja kas nad on näiteks vastuvõtlikud teisese või korduva viktimizeerimise või hirmutamise suhtes) ning milliseid kaitsemeetmeid nad vajavad. Samuti mainiti, et direktiiv ei tohiks mõjutada teiste kaitsetute kuriteoohvrite erivajadusi sihipärasemalt ja põhjalikumalt käsitlevate ELi õigusaktide sätteid (näiteks inimkaubandust käsitleva direktiivi ja laste seksuaalse ärakasutamise vastast võitlust käsitleva direktiivi sätteid).

Nõukogu ettevalmistavad organid said ülesandeks jätkata tööd kõnealuse dokumendiga.

LASTE SEKSUAALNE ÄRAKASUTAMINE

Eesistujariik teavitas nõukogu laste seksuaalse ärakasutamise ja lastepornograafia vastast võitlust käsitleva direktiivi olukorrast. Pärast seda, kui Euroopa Parlament käesoleval nädalal kompromissteksti ([11987/11](#)) vastu võttis, on esimese lugemise kokkuleppe saavutamisel viimaseks sammuks selle ametlik vastuvõtmine nõukogus. Eeldatavalt võetakse direktiiv vastu enne aasta lõppu.

Pärast direktiivi vastuvõtmist ei kehtestata sellega mitte ainult kuritegusid ja karistusi puudutavaid miinimumeeskirju. Sellega tugevdatakse ka selliste kuritegude ennetamist ja nende ohvrite kaitset, võttes meetmeid muu hulgas:

- lasteseksiturismi reklaamimise ja organiseerimise vastu;
- lastepornot sisaldavate või levitavate veebilehtede vastu ning
- laste seksuaalsel eesmärgil ahvatlemise vastu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil (peibutamine (*grooming*)).

Täiendav teave [pressiteates](#).

EUROOPA ÜHINE MÜÜGIÕIGUS

Nõukogus toimus esimene arvamustevahetus Euroopa ühist müügiõigust käsitleva komisjoni ettepaneku ([15429/11](#)) üle ning nõukogu ettevalmistavad organid said nõukogult ülesande alustada kiiresti tööd nimetatud dokumendiga. Arutelu põhipunktidenä käsitleti õiguslikku alust, tarbijakaitse taset ja eespool nimetatud ettepaneku sisseviimise keerulisust eri riikide õigussüsteemidesse.

Komisjoni ettepanekus esitatud määrus pakuks eri riikide ettevõtjatele ja tarbijatele võimaluse järgida äritegevuses muid kui ühe või teise riigi eeskirju, mida mõlemad osapooled ei pruugi tunda. Mõlemad lepingupooled võivad kokku leppida, et lähtuvad oma piiriülestes müügilepingutes teistest, kogu ELi hõlmavatest eeskirjadest, mis kujutaksid endast 27 siseriikliku müügiõiguse kõrval alternatiivset normide kogu.

Eeldades, et need alternatiivsed eeskirjad stimuleerivad piiriülest äritegevust, on eespool nimetatud ettepaneku eesmärk lepinguvabadusele ja kõrgele tarbijakaitse tasemele tuginedes soodustada majanduskasvu ja kaubavahetust siseturul.

See alternatiivne müügiõigus hõlmaks lepinguid kaupade ja digitaalse sisu müügi, samuti sellega otseselt seotud teenuste kohta. Seda peaks olema võimalik rakendada nii ettevõtja ja tarbija vaheliste lepingute kui ka ettevõtjate omavaheliste lepingute puhul, kus vähemalt üks osapooltest on väike või keskmise suurusega ettevõtte (VKE). On oluline rõhutada, et piiriülese lepingu mõlemad osapooled peavad olema nõus kasutama kõnealuseid alternatiivseid Euroopa eeskirju.

Need uued eeskirjad hõlmaksid suuremat osa lepinguõiguse normidest, mis on praktilise tähtsusega piiriülese lepingu kogu kehtivusaja jooksul, sealhulgas poolte õigusi ja kohustusi ning kohustuse rikkumise korral ettenähtud õiguskaitsevahendeid, lepingueelseid teavitamiskohustusi, õigust lepingust taganeda ja selle tagajärgi, lepingu tõlgendamist, sisu ja õiguslikke tagajärgi.

Komisjoni ettepaneku kohaselt oleks neid eeskirju võimalik kasutada ka siis, kui ainult üks pooltest on liikmesriik, teine aga Euroopa Liitu mittekuuluv riik. Lisaks sellele võivad ELi liikmesriigid ühist müügiõigust rakendada ka puhtalt riigisiseste lepingute korral.

Et tagada ühise müügiõiguse efektiivne ja ühetaoline kohaldamine, kavandatakse ettepanekus edaspidi võetavate toetusmeetmetena Euroopa lepingutingimuste näidise välja töötamist ja üldsusele kättesaadava ning asjassepuutuvaid kohtuotsuseid sisaldava andmebaasi loomist.

ÕIGUS KASUTADA KAITSJAT

Nõukogu teavitati olukorrast töös õigusakti ettepanekuga, mille eesmärk on anda kahtlusalustele ja süüdistatavatele kriminaalmenetluses õigus kasutada kaitsjat ja õigus teatada kinnipidamisest konsulaarasutustele ja kolmandale isikule, näiteks sugulasele või tööandjale. Komisjon esitas selle ettepaneku 2011. aasta juulis ([11497/11](#)).

Eesistujariigi koostatud dokumendis ([15812/11](#)) toodi välja edasise arutelu põhipunktid.

- Direktiivi reguleerimisala: kui mõned liikmesriigid on seisukohal, et kaitsja kasutamise õigus peaks andma kahtlustatavale või süüdistatavale õiguse, mille tulemuseks on tegelik kaitsja abi kasutamine, näevad teised ette erinevat süsteemi, kus õigus kaitsjale ei tähenda tingimata seda, et kahtlustatavat või süüdistatavat abistab igal juhul kaitsja. Esimesel juhul vastutavad (vähemalt osaliselt) ametiasutused kaitsja kasutamise õiguse kasutamise eest (tagamisel põhinev lähenemisviis). See võib kaasa tuua märkimisväärseid menetluslikke ja finantstagajärgi. Teisel juhul on vastutus pandud kahtlustatavale või süüdistatavale (võimalusel põhinev lähenemisviis). See lähenemisviis võimaldaks palju avaramat reguleerimisala, muutes kaitsja kasutamise õiguse üldiseks põhimõtteks ka kriminaalmenetluse varajases etapis, isegi kui seda õigust igas kohtuastmes ei kasutata.
- Olukorrad, kus tuleks anda kaitsja kasutamise õigus: see küsimus on väga tihedalt seotud reguleerimisala küsimusega. Näib kehtivat laiaulatuslik kokkulepe, et kõnealune õigus antakse vähemalt kõigis olukordades, kus kahtlustatav või süüdistatav on kohtus toimuva kriminaalmenetluse subjekt või kui ta on vahi alla võetud. Endiselt on arutluse all olukorrad, kus näiteks isikul palutakse ilmuda vabatahtlikult politseijaoskonda, et teda saaks üle kuulata, või kus tänaval kinni peetud isikul palutakse vastata uurimisasutuse ametnike küsimustele, samuti nn menetlus- või tõendite kogumise toimingud.
- Õiguskaitsevahendite tagamise küsimus: komisjoni ettepaneku kohaselt ei või ütlusi, mida on antud, või tõendeid, mis on kogutud rikkudes õigust kaitsjale, kasutada üheski menetlusetapis tõenditena asjaomase isiku vastu; samas tuleks säilitada teatav kaalutusõigus juhuks, kui selliste tõendite kasutamine ei kahjusta kaitseõigusi. Enamik liikmesriike ei nõustu eespool tooduga, rõhutades, et kohtunikele ei tohiks anda juhiseid. Nad väidavad, et taoliste ütlustele omistatavat väärtust peaks hindama kriminaalasjades pädev kohus.

Lisateave on toodud [taustteavet sisaldavas nõukogu dokumendis](#).

SISERINGITEHINGUD JA TURUGA MANIPULEERIMINE

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni ettepaneku siseringitehingute ja turuga manipuleerimise eest kriminaalkaristuste määramist käsitleva direktiivi ([16000/11](#)) kohta, mis esitati 21. oktoobril 2011 koos määrusega siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta ([16010/11](#)).

Direktiivi eelnõu eesmärk on täiendada eespool nimetatud määrust, kehtestades selliseid kriminaalkaristusi käsitlevad miinimumeeskirjad, mis määratakse kõige raskemate turgu kuritarvitavate rikkumiste eest nagu siseringitehingud ja turuga manipuleerimine. Sellega luuakse liikmesriikidele kohustus tagada, et nimetatud teod oleksid kriminaalkorras karistatavad.

Kavandatud eeskirjade kohaselt oleks kogu ELis kriminaalkorras karistatav ka ükskõik milline kõnealuses määruuses sätestatud rikkumisele üleskutsumine, sellele kaasaitamine või sellele kihutamine ning selle katse. Lõpetuseks soovitatakse direktiivi eelnõus tagada, et eelnimetatud rikkumiste eest saaks lisaks füüsilistele isikutele vastutusele võtta ka juriidilisi isikuid.

SEGAKOMITEE

Nõukogu istungi raames arutas segakomitee (EL koos Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsiga) järgmisi küsimusi.

Viisainfosüsteem (VIS)

Segakomiteed teavitati viisainfosüsteemi (VIS) käivitamisest. Süsteem alustas tööd 11. oktoobril 2011 esimeses kasutuselevõtupiirkonnas (Põhja-Aafrika) paiknevates liikmesriikide konsulaatides. Alates hiljemalt 20 päeva möödumisest nimetatud kuupäevast peab see olema kontrolli eesmärgil kasutuses välispiiridel asuvates piiripunktides.

Viisainfosüsteemi kasutamise esimesel kümnel päeval (11. oktoober – 20. oktoober 2011) töödeldi süsteemis üle 40 000 viisataotluse.

Viisainfosüsteemi käivitamisega kaasneb komisjoni ja Euroopa välisteenistuse teavituskampaania, millega teevad koostööd ka liikmesriigid.

SIS II

Pärast komisjoni esitlust vaatles komitee ka teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) rakendamise seis. Üldises ajakavas, mille komisjon esitas 2010. aasta oktoobris toimunud nõukogu istungil, nähakse ette SIS II käivitamine 2013. aasta esimeses kvartalis.

Kohalik piiriliiklus Kaliningradi oblastis

Komitee valmistas ette kokkuleppe üldise lähenemisviisi osas, mis puudutab ettepanekut, millega muudetakse ELi kohaliku piiriliikluse eeskirju Kaliningradi oblastis ([13344/11](#)), mida on kirjeldatud eespool eraldi punktis.

Arukad piirid

Komitee arutas komisjoni viimast teatist arukate piiride kohta ([16049/11](#)). Nõukogu asjakohastel organitel paluti teatist põhjalikumalt uurida. Komisjon andis teada, et võib 2012. aasta esimesel poolel esitada teatise põhielementide, st ELi sisenemise ja sealt lahkumise süsteemi (EES) ning ELi registreeritud reisijate programmi (RTP) kohta seadusandlikud ettepanekud.

Delegatsioonid arutasid peamiselt nelja küsimust: kas eespool nimetatud kahte süsteemi tuleks hallata tsentraalselt või detsentraliseeritud viisil; andmete säilitamine; kas ja millises etapis peaksid süsteemid lisaks tähtnumbrilistele andmetele sisaldama ka biomeetrilisi andmeid; süsteemide loomise ja käigus hoidmisega kaasnevad kulud.

Mis puutub ELi sisenemise ja sealt lahkumise süsteemi, siis selle rakendamine annaks ELile täpsed andmed nii Schengeni alale sisenevate kui ka sealt väljuvate reisijavoogude kohta kõigi selle välispiiri osade lõikes, samuti riiki lubatust kauemaks jäävatest isikutest, st kolmandate riikide kodanikest, kes on jäänud Schengeni alale kauemaks kui nende viisa lubab. Lisaks võimaldaks see läbi viia tõenditel põhineva hindamise viisamenetluse lihtsustamise, lihtsustatud viisamenetluse lepingute ja edaspidiste sarnaste algatuste tegevuskavade kohta. Koostöös viisainfosüsteemiga (VIS) muudaks see tõhusamaks ELi jõupingutused ebaseadusliku rände ohjamisel ja edukate tagasisaatmiste arvu suurendamisel. See süsteem võiks kasutada Schengeni infosüsteemi (SIS II) ja viisainfosüsteemi (VIS) tehnilist platvormi.

ELi registreeritud reisijate programm on erikord ELi mittekuuluvate heausklike reisijate jaoks, kellele on võimalik anda registreeritud reisija staatus. Selle staatuse võiks saada, läbides konsulaadis või tulevastes ühistes viisataotluskeskustes vabatahtlikkuse alusel eelneva julgeolekukontrolli, mis põhineb ühtsetel kontrollikriteeriumitel. Reisidokumentides või andmebaasides sisalduvat biomeetrilist andmestikku lugevate ja seda reisija biomeetriliste andmetega võrdlevate automatiseeritud väravate abil teostatavast automatiseeritud piirikontrollist oleks kasu nii heausklikele reisijatele kui ELi kodanikest e-passi omanikele. Eeldatakse, et see kiirendab piiriületamist aastas 4–5 miljoni reisija jaoks¹. Mõnede liikmesriikide kogemused näitavad, et piiri ületamiseks kuluvat keskmist aega saab praeguselt 1–2 minutilt lühendada vähem kui 30 sekundini.

Nõukogu on sarnaste meetmete kasutuselevõttu julgustanud korduvalt, näiteks oma 2008. aasta juunis vastu võetud järeldustes ELi liikmesriikide välispiiride haldamise kohta ([9873/08](#)) ja oma 2010. aasta veebruaris vastu võetud järeldustes 29 meetme kohta välispiiride kaitse tugevdamiseks ja ebaseadusliku sisserände tõkestamiseks ([6435/3/10](#)).

¹ Eeldusel, et vähemalt 20% isikutest, kellele väljastatakse mitmekordne viisa – aastas hinnanguliselt 10 miljonit – ning samaväärne hulk isikuid, kes vajavad viisat, taotleavad registreeritud reisija staatust.

Muud küsimused

Muude küsimuste all arutasid delegatsioonid nelja teavitamise eesmärgil päevakorda lisatud punkti.

Esimene puudutas mobiilseid kuritegelikke rühmitusi. Nõukogu võttis 2010. aasta detsembris vastu järeldused mobiilsete kuritegelike rühmituste poolt toime pandud kuritegude vastase võitluse kohta ([15875/10](#)). Selle probleemiga tegeles nõukogu uuesti 2011. aasta juunis, kui võttis vastu oma järeldused ELi prioriteetide kehtestamise kohta võitluseks organiseeritud kuritegevusega aastatel 2011–2013 ([11050/11](#)).

Teine küsimus puudutas Venemaa võimalikku viisanõude kehtestamist mitmete Venemaa territooriumile lendavate ELi liikmesriikide lennukimeeskondade jaoks. Eeldatakse, et see probleem lahendatakse ELi ja Venemaa vahelise lihtsustatud viisamenetlust käsitleva lepingu muutmise üle peetavate läbirääkimiste raamistikus.

Kolmanda punkti all teavitati nõukogu 3.–4. oktoobril 2011 Ohridis peetud ELi–Lääne-Balkani foorumi ministrite kohtumise ning 10.–11. oktoobril 2011 Varssavis peetud ELi–Venemaa ministritaseme alalise partnerlusnõukogu tulemustest.

Lõpetuseks viitas Liechtenstein eelseisvale nõukogu otsusele, mis käsitleb Schengeni *acquis'* täielikku kohaldamist Liechtensteinis.

MUUD HEAKSKIIDETUD PUNKTID**JUSTIIS- JA SISEKÜSIMUSED****„Rootsi raamotsus” – järeldused***- Järelduste vastuvõtmine*

Nõukogu võttis vastu järeldused ([15277/11](#)) Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamist käsitleva raamotsuse 2006/960/JSK¹ (nn „Rootsi raamotsuse”) rakendamise kohta.

Selle seadusandliku akti eesmärk on edukamaks muuta kuritegude avastamist, ennetamist ja uurimist, kindlustades vajalikud meetmed ohtude vastu, mida kujutavad endast ilma sisepiirideta alal tegutsevad kurjategijad.

- Aruanne

Nõukogu kiitis heaks aruande „Rootsi raamotsuse” sätete järgimise kohta liikmesriikides ([15278/11](#)). Komisjonilt nõuti asjakohase hinnangu esitamist nõukogule enne 19. detsembrit 2011.

Vastavalt kõnelausele otsusele olid peaaegu kaks kolmandikku liikmesriikidest 31. detsembriks 2010 võtnud raamotsuse üle oma õigusaktidesse; liikmesriigid, kes ei ole ülevõtmistähtajast kinni pidanud, nimetasid selle peamise põhjusena oma veel lõpule viimata parlamendiseseid menetlusi.

¹ ELT L 386, 29.12.06.

Automatiseeritud andmevahetus – Läti

Nõukogu võttis vastu otsuse DNA-andmete automatiseeritud andmevahetuse alustamise kohta Lätiga ([14526/11](#)). Nõukogu otsusega 2008/616/JSK (ELT L 210, 6.8.2008) nõutavas hindamismenetluses jõuti järeldusele, et Läti täidab täielikult andmekaitset käsitlevaid üldsätteid ning seetõttu on Lätil õigus alates nimetatud otsuse jõustumise päevast saada ja anda isikuandmeid kuritegude ärahoidmise ja uurimise eesmärgil.

Euroopa Liidu – Armeenia liikuvuspartnerlus – deklaratsioon

Nõukogu võttis teadmiseks ühisdeklaratsiooni Euroopa Liidu ja Armeenia vahelise liikuvuspartnerluse kohta ([14963/11 ADD 1](#)). Nimetatud liikuvuspartnerluse eesmärk on lihtsustada isikute liikumist Armeenia ja ELi vahel, tagades rände suhtes võetud üldise lähenemisviisi kohaldamise raames parema rändevoogude juhtimise.

Seni on allkirjastatud liikuvuspartnerlused Cabo Verde, Moldova ja Gruusiaga.

Vt ka komisjoni teatis korduvrände ja liikuvuspartnerluse kohta ([9776/07](#))

Pagulasseisundi konventsiooni 60. aastapäev – deklaratsioon

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Liidu deklaratsiooni ([15358/11](#)) 7.–8. detsembril 2011 Genfis toimuvale ÜRO kõigi liikmesriikide ministrite tasandi kohtumisele. See deklaratsioon tähistab 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni 60. aastapäeva.

Eurojusti aruanne

Nõukogu võttis teadmiseks Eurojusti ühise järelvalveasutuse 2010. aasta tegevusaruande ([15603/11](#)) ja edastas selle Eurojusti moodustamist käsitleva nõukogu otsuse¹ kohaselt teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile.

Õigusloomealase koostöö võrgustik

Nõukogu võttis vastu aruande Euroopa Liidu liikmesriikide justiitsministeeriumite õigusloomealase koostöö võrgustikku loova resolutsiooni kohaldamise kohta ([15729/11](#), <http://legicoop.eu>). Nimetatud võrgustiku eesmärk on kaasa aidata teiste liikmesriikide seaduste paremale tundmaõppimisele, edendades seeläbi vastastikust usaldust ja soodustades vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamist.

Resolutsioon võeti vastu 28. novembril 2008² ning nõukogu peab hiljemalt kolm aastat pärast selle vastuvõtmist selle kohaldamise läbi vaatama.

Euroopa õiguslane koolitus – järeldused

Nõukogu võttis komisjoni hiljutise teatise „Euroopa õiguskoolituse uus mõõde” () põhjal vastu järeldused Euroopa õiguslane koolituse kohta ([15690/11](#)).

Piiriüleseid ja ELisiseseid probleeme käsitlev õiguskoolitus on äärmiselt oluline, sest sellega suurendatakse vastastikust usaldust liikmesriikide, õigusala töötajate ja kodanike vahel. EL on võtnud eesmärgiks võimaldada aastaks 2020 pooltel Euroopa Liidu õigusala töötajatel osaleda Euroopa õiguskoolitustel.

¹ EÜT L 63, 6.3.2002.

² ELT C 326, 20.12.2008.

MAJANDUS- JA RAHANDUSKÜSIMUSED**Euro sularaha piiriülene transport***

Nõukogu võttis pärast Euroopa Parlamendiga esimesel lugemisel saavutatud kokkulepet vastu määruse, mille eesmärk on lihtsustada euro sularaha piiriülest maanteevedu euroala liikmesriikide vahel ([18/11](#) + [15366/11 ADD 1](#)).

See uus määrus näeb ette tingimused, mille eesmärk on tagada toimingu turvalisus, sularahaveos osalevate turvatöötajate ja üldsuse ohutus ning euro sularaha vaba liikumine. Määrus sisaldab nõuet, et euro sularaha piiriülese maanteeveoga tegeleda soovivad ettevõtted peavad taotlema oma päritoluliikmesriigis litsentsi väljastavalt asutuselt piiriülese sularahaveo litsentsi.

EELARVED**Lepitusprotsess ELi 2012. aasta eelarve küsimustes**

Nõukogu kinnitas, et ta ei saa nõustuda kõigi Euroopa Parlamendi 2012. aasta ELi eelarvet puudutavate muudatusettepanekutega. See tähendab, et 1. novembril algab kolmenädalane lepitusperiood, mille eesmärgiks on lõhe kaotamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu lahknevate seisukohtade vahel.

Üksikasjalikum teave on esitatud dokumendis [16017/11](#).

Euroopa andmekaitseinspektor

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi muudatusettepaneku, millega lükatakse tagasi komisjoni poolt 2011. aasta eelarve muutmise projektis nr 5 tehtud ettepanek Euroopa andmekaitseinspektorit puudutava 2011. aasta ametikohtade loetelu muutmise plaani kohta¹.

¹ UK delegatsioon hääletas vastu.

VÄLISKÜSIMUSED

Piiravad meetmed – Birma/Myanmar

Nõukogu muutis oma määrust 2008/194 Birma/Myanmari suhtes rakendatavate piiravate meetmete kohta. Tehtud muudatused võtavad arvesse 12. aprillil 2011 toimunud välisasjade nõukogu poolt vastu võetud poliitilisi otsuseid. Teave on esitatud pressiteates [8741/11](#).

Piiravad meetmed – Guinea Vabariik

Nõukogu otsustas pikendada Guinea Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kehtivust 27. oktoobrini 2012.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus

Nõukogu tunnistas kehtetuks piiravad meetmed (otsused 2010/603/ÜVJP ja 2010/145/ÜVJP), millega toetatakse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) volituste tõhusat rakendamist. Kuna viimane vabaduses viibinud EJRK süüdistatav Goran Hadzic viidi üle EJRK juurde vahi alla, tunnistas nõukogu nimetatud meetmed kehtetuks.

Suhted Usbekistaniga

Nõukogu võttis vastu Euroopa Liidu seisukoha Brüsselis 14. novembril 2011 peetavaks ELi–Usbekistani koostöönõukogu 10. istungiks.

ÜLDASJAD**Euroopa Pettustevastase Ameti juhtimine**

Nõukogu võttis vastu järelused Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 2/2011 „Järelmeetmed seoses eriaruandega nr 1/2005 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juhtimise kohta” suhtes, mis on esitatud dokumendis [15274/11](#). Järelustes tervitatakse Euroopa Pettustevastase Ameti poolt rakendatud meetmeid oma tegevuse tõhususe suurendamiseks, kuid avaldatakse kahetsust, et juurdluste ja algsete hindamiste keskmine kestus on jätkuvalt liiga pikk. Selle põhjuseks on juurdluste planeerimise ja järelevalve parandamiseks tehtud edusammude piiratus. Järelustes kutsutakse Euroopa Pettustevastast Ametit üles suurendama jõupingutusi, mille eesmärk on parandada planeerimist ning optimeerida oma ressursside ja vahendite kasutamist.

ÜHINE JULGEOLEKU- JA KAITSEPOLIITIKA**ELi kriisiohjamise õppused 2011**

Nõukogu kiitis heaks uue aja 2011. aasta ELi kriisiohjamise õppusteks, mille toimumine on nüüd kavandatud 18. novembrist kuni 6. detsembrini 2011.

KAUBANDUSPOLIITIKA**Kahesuguse kasutusega kaupade kontroll: uued ELi üldised ekspordiload***

Nõukogu võttis vastu määruse, millega kehtestatakse ELi tasandil uued üldised ekspordiload kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrollimiseks ([38/11](#) ja [15364/11 ADD1](#)).

Nimetatud uus määrus muudab ja täiendab määrust 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks ning mille kohaselt tuleb EList eksporditavaid või läbi veetavaid kahesuguse kasutusega kaupu kontrollida¹. Selline kontroll on välja töötatud massihävitusrelvade leviku tõkestamiseks ning vastab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1540 (2004) seatud eesmärkidele.

¹ ELT L 134, 29.5.2009, lk 1.

Kahesuguse kasutusega kaubad on tsiviilkasutuseks mõeldud kaubad, näiteks tarkvara ja tehnoloogia, mida saab kasutada ka sõjalisel otstarbel.

Nende uute eeskirjadega soovitakse saavutada kogu liidu piires kontrolli ühtne ja järjekindel rakendamine, et kindlustada ELi eksportijatele võrdsed tegutsemistingimused. Nendega kooskõlastatakse üldiste ekspordilubade ulatust ja kasutamistingimusi ning need tagavad turvakontrollide tõhususe.

Määruse vastuvõtmine järgneb esimesel lugemisel saavutatud kokkuleppele Euroopa Parlamendiga, kes hääletas 27. septembril 2011 ([14777/11](#)).

Austraalia, Uus-Meremaa ja Argentiinaga sõlmitud kaubanduslepingute kohandused

Nõukogu võttis vastu kolm otsust, millega sõlmitakse lepingud ([6603/11](#) + [6536/11](#) + [6609/11](#)), mis käsitlevad kontsessioonide muutmist Bulgaaria ja Rumeenia loendites nende Euroopa Liiduga ühinemise käigus, kusjuures üheks lepingu pooleks on EL, teiseks pooleks vastavalt Austraalia, Uus-Meremaa ja Argentiina.

Vabakaubandusleping ELi ja Lõuna-Korea vahel

Nõukogu võttis vastu ELi seisukoha, mille peaks võtma Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea vahel sõlmitud vabakaubanduslepingu raames loodud kaubanduskomitees seoses kaubanduskomitee töökorra vastuvõtmisega ja nimekirja koostamisega 15 isiku kohta, kes täidavad vahekohtuniku ülesandeid ([14893/11](#)).

KESKKOND

Jäätmesaadetised

Nõukogu otsustas mitte vastu olla komisjoni määruse vastuvõtmisele, millega muudetakse jäätmesaadetisi käsitlevat nõukogu määrust 1013/2006¹ seoses kõnealuse määruse IIIB lissasse lisatavate teatavate liigitamata jäätmeliikidega ([14391/11](#)).

Määruses 1013/2006 kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas.

Komisjoni määruse suhtes kohaldatakse nn „kontrolliga regulatiivmenetlust”. Kuna nõukogu on oma nõusoleku andnud, võib komisjon nüüd määruse vastu võtta, kui Euroopa Parlament sellele vastu ei ole.

¹ ELT L 190, 12.7.2006.